

KONU 7. STURM-LIOUVILLE DENKLEMİNİN ÇÖZÜMLERİ

Aşağıdaki

$$-y'' + q(x)y = \lambda y, \quad 0 \leq x \leq \pi \quad (7.1)$$

$$y(0) = a_1, \quad y'(0) = a_2 \quad (7.2)$$

başlangıç değer problemlerini (BDP) göz önüne alalım, burada q reel değerli, sürekli bir fonksiyon ve $a_1, a_2 \in \mathbb{R}'$ dir.

Teorem 7.1. (7.1) – (7.2) başlangıç değer probleminin her bir çözümü

$$y(x) = a_2x + a_1 + \int_0^x (x-s)[q(s) - \lambda]y(s) ds, \quad (7.3)$$

integral denkleminin çözümüdür. Tersine (7.3) integral denkleminin her bir çözümü (7.1) – (7.2) BDP' nin çözümüdür. (Yani (7.1), (7.2) \Leftrightarrow (7.3))

İspat. Önce (7.1), (7.2) \Rightarrow (7.3) olduğunu gösterelim.

$$\begin{aligned} y'' &= [q(x) - \lambda]y \\ y'(x) - y'(0) &= \int_0^x [q(s) - \lambda]y(s) ds \\ y'(x) &= a_2 + \int_0^x [q(s) - \lambda]y(s) ds \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} y(x) - y(0) &= a_2x + \int_0^x \int_0^t [q(s) - \lambda]y(s) ds dt \\ y(x) &= a_2x + a_1 + \int_0^x \int_0^t [q(s) - \lambda]y(s) ds dt \\ y(x) &= a_2x + a_1 + \int_0^x \int_s^x [q(s) - \lambda]y(s) dt ds \\ y(x) &= a_2x + a_1 + \int_0^x (x-s)[q(s) - \lambda]y(s) ds \end{aligned}$$

Şimdi (7.3) \Rightarrow (7.1), (7.2) olduğunu gösterelim.

$$y(x) = a_2x + a_1 + \int_0^x (x-s)[q(s) - \lambda]y(s) ds$$

Buradan

$$y(0) = a_1$$

elde edilir. (7.3) integral denklemini diferansiyelleyerek

$$y'(x) = a_2 + \int_0^x [q(s) - \lambda] y(s) ds \quad (7.4)$$

elde edilir. (7.4)' den

$$y'(0) = a_2$$

çıkar. İkinci kere (7.4) eşitliğini diferansiyelleyerek

$$y''(x) = [q(x) - \lambda] y(x), \quad 0 \leq x \leq \pi$$

veya

$$-y'' + q(x)y = \lambda y, \quad 0 \leq x \leq \pi$$

Alıştırmalar

1.

$$-y'' + e^x y = \lambda y, \quad 0 \leq x \leq 1 \quad (7.5)$$

$$y(0) = 2, \quad y'(0) = -1 \quad (7.6)$$

BDP' i ve

$$y(x) = -x + 2 + \int_0^x (x-t) [e^t - \lambda] y(t) dt, \quad x \in [0, 1] \quad (7.7)$$

integral denklemini verilsin.

$$(7.5), (7.6) \iff (7.7)$$

olduğunu ispatlayınız.